

گلزاری پژوهش‌های نرم‌افزاری نور

علی نعیم الدین خانی*

akhani@noornet.net

اشاره

مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی، در طی بیش از سی سال فعالیت در حوزه داده‌پردازی علوم اسلامی و تولید محصولات نرم‌افزاری در بسترهای مختلف، آن‌طور که مخاطبان و کاربران نور اذعان داشته‌اند، مسیر تولید دانش و عرصه پژوهش‌های اسلامی و معرفتی را هموار نموده و بحمدالله دستاوردهای بزرگی را در این سال‌ها کسب کرده است.

در این نوشتار، خوانندگان محترم را با تازه‌های تولیدات نور در زمینه نرم‌افزارهای ویندوزی آشنا می‌سازیم و نگاهی اجمالی به محتوای و قابلیت‌های این محصولات داریم. مقاله حاضر، در دو بخش کلی «محصولات اختصاصی نور» و «نرم‌افزارهای مشارکتی نور» سامان یافته است. گفتنی است که نوشته حاضر، از معرفی نرم‌افزارهای تولیدی مرکز نور که بعد از نگارش این مقاله، عرضه خواهند شد، خالی است.

الف. نرم‌افزارهای اختصاصی نور

محصولات جدید ذیل، به همت محققان علمی و متخصصان فنی مرکز نور تهیه و تولید شده است:

تفسیر صافی

در این محصول قرآنی، متن پنج جلد از کتاب گرانقدر تفسیر صافی، اثر حکیم، محدث و مفسر، محمد بن شاهمرتضی، ملقب به ملا محسن فیض کاشانی ارائه شده است. از جمله قابلیت‌های تحقیقاتی این نرم‌افزار، طبقه‌بندی مطالب کتاب تفسیر صافی به صورت درختواره‌ای در سه شاخه اصلی: اعلام، علوم قرآن و نمایه‌هاست.

شاخه‌های فرعی که در هریک از این سه مورد قابل دسترسی است، عبارت‌اند از:

- اعلام؛ آسماء‌الله و صفات‌ه؛ معصومان؛ انبیاء و صالحان؛ رجال؛ نساء؛ قراء؛ جن و ملک؛ کتب آسمانی؛ منابع؛ اماكن؛ اديان، فرق و قبایل؛ اسباب نزول؛

- علوم قرآن؛ سور مکی، سور مدنی، سور مکی و مدنی، اسمی آیات و سور، عدد آیات سور، ناسخ و منسخ؛

- نمایه‌ها؛ وقایع و ایام، ادعیه، آراء تفسیری فیض، براهین و ردود، وجه تسمیه، مفاهیم فقهی، مطالب ادبی، اسناد، روایات موضوعی، روایات فضائل، نقد روایات، قرائت، روایات تفسیری.

قابلیت مشابه‌یابی متن انتخابی با امکان تعیین درصد تشابه، و نیز امکان ایجاد میز پژوهشی چهت انجام و ثبت پژوهش‌های کاربر، بخشی از امکانات ارزشمند «دانشنامه تفسیر صافی» است.

* نویسنده و پژوهشگر.

تفسیر طبری

کاربران در این نرم افزار، به متن کتاب تفسیر طبری (چاپ دارالهجر)، اثر مورخ و مفسر نامی جهان اسلام، محمد بن جریر طبری دسترسی دارند.

مطلوب کتاب تفسیر طبری به صورت دانشنامه‌ای در سرفصل‌های: مباحث، اعلام، کلیدوازه‌ها و آیات، به صورت ذیل دسته‌بندی شده است:

- مباحث: استخراج و دسته‌بندی ۱۰۰۲۲۷ مبحث، مشتمل بر: ۴۶۱۸۲ مفهوم تفسیری، ۲۴۶۶ مفهوم اسباب نزول، ۱۴۶۶ مفهوم قرائت، ۷۰۲۸ مفهوم فقهی، ۱۰۰۰ مفهوم ادبی و ۴۲۰۸۵ مفهوم طرق روایات؛
  - اعلام: شامل ۳۹۵۳ علم؛ استخراج فهرست دانشمندان اسلامی، عناوین مفسران، روایان، مقریان، فقیهان، ادیبان و اعلام موجود در اسباب نزول؛
  - کلیدواژه‌ها: شامل ۱۸۹۹۳ واژه؛ نمایش نمایه‌ها و واژگان پیراسته تفسیری، فقهی، ادبی، اسباب نزول، و طرق روایات؛
  - آیات: ۵۹۲۶ آیه؛ برچسب‌گذاری فهرست سوره‌ها و آیات قرآن در هریک از مباحث.

حکمت مشاء

این برنامه، کتابخانه تخصصی و فرهنگ موضوعی حکمت مشاء به شمار می‌رود که شامل متن ۱۶۷ عنوان کتاب در ۲۲۶ جلد، مشتمل بر ۱۵۹ عنوان رساله از آثار حکمت مشاء است. گفتنی است، فرهنگ موضوعی ۱۴ عنوان کتاب در ۱۸ جلد از آثار حکمت مشاء، شامل: چکیده‌نویسی متن ۵۵۵۹۷ موضوع، نمایه‌سازی (۴۴۱۳۴ نمایه) و کلیدواژه (۳۸۶۸ کلیدواژه) است

کتب برنامه در محورهای: حکمت نظری، حکمت عملی، فلسفه یونان، کلام فلسفی، داستان فلسفی، تفسیر فلسفی، تاریخ فلسفه، کتب مرتبط، کتب فارسی و کتب عربی، دسته‌بندی شده است.

برقراری ارتباط بین متون و شرح و ترجمه آنها، و جستجوی ساده و پیشرفته در نمودار درختی نامه‌ها و کلیدوازه‌ها و متن کتاب‌ها، از حمله قابلیت‌های، این نرم‌افزار است.

فروع خرد

فروغ خرد، در واقع، کتابخانه و فرهنگ موضوعی کتب فلسفی فارسی است. این محسول، در بردارنده متن ۱۳۵ عنوان کتاب در ۱۸۸ جلد، مشتمل بر ۱۲۰ عنوان رساله از آثار فلسفی فارسی است.

فرهنگ موضوعی ۳ عنوان کتاب در ۸ جلد از آثار فلسفی فارسی، شامل: چکیده‌نویسی متن (۱۰۲۱۹ موضوع)، نمایه‌سازی (۸۲۶۳ نمایه) و کلیدواژه ۱۸۵۷ (کلیدواژه) می‌باشد.

دسته‌بندی کتب برنامه در محورهای ذیل: حکمت نظری، حکمت عملی، حکمت متعالیه، حکمت مشاء، حکمت اشراق، فلسفه یونان، منطق، کلام فلسفی، داستان فلسفی، تفسیر فلسفی، تاریخ فلسفه، فلسفه تطبیقی و کتب مرتبه، سامان یافته است.

برقراری ارتباط بین متون و شرح و ترجمه آنها، مرتب‌سازی فهرست کتاب‌ها بر اساس: اولویت قرن، نام پدیدآور و عنوان کتاب، و قابلیت مشابه‌یابی متون با امکان انتخاب درصد تشابه، برخی از امکانات برنامه فروغ خرد است.

کلام اسلامی - نسخه ۲ (کتابخانه و درختواره)

این نرم‌افزار، متن ۸۴۷ عنوان کتاب در ۱۶۰۰ جلد، مشتمل بر ۲۹۸ رساله از آثار کلام اسلامی را ارائه نموده است. گفتنی است که در این برنامه، محتوای ۱۱۱ عنوان کتاب بر اساس نمودار درختی علم کلام اسلامی، شامل: درخت (۷۶۰۲ شاخه)، مکمل یا نمایه (۴۰۴۰ نمایه) و کلیدواژه (۵۴۱۹ کلیدواژه)، تحلیل شده است.

کتب برنامه بر مبنای موضوعاتی همچون: کلام تطبیقی، فرق و مذاهب (مانند: امامیه، اشعره، معتزله، اسماعیلیه و زیدیه)، تفاسیر کلامی، کلام اهل سنت، کلام شیعه، کلیات علم کلام، ابواب کلامی (همچون: توحید، عدل، نبوت، امامت و معاد)، پدیدآورنده و کتب فارسی، کتب عربی، قابل دسته‌بندی است.

برخی از قابلیت‌های کلام اسلام ۲، عبارت است از: برقراری ارتباط بین متون و شرح و ترجمه آنها، و جست‌وجوی ساده و پیشرفته در: نمودار درختی، نمایه‌ها و کلیدواژه‌ها و متن کتاب‌ها.

مجموعه آثار آقابزرگ تهرانی

این محصلو، متن ۲۴ عنوان کتاب در ۶۸ جلد از آثار محمد محسن آقابزرگ تهرانی به همراه کتب مرتبه با آثار ایشان را به زبان‌های عربی و فارسی در بردارد و در موضوعاتی چون: کتاب‌شناسی و شخصیت‌شناسی در علم تراجم، تألیفات قرآنی، فقهی و رجالی، سامان یافته است.

بعضی از کتاب‌های برنامه، عبارت‌اند از: الذريعة إلى تصانيف الشيعة، طبقات أعلام الشيعة، النقد اللطيف في نفي التحرير، تاريخ حصر الاجتہاد، المشیخة، هدية الرازی إلى الإمام المجدد الشیرازی، مصفى المقال في مصنفو علم الرجال، ذیل کشف الظنون، الكشکول.

مجموعه آثار ابن رشد

متن کامل ۷۰ عنوان در ۹۰ جلد از آثار ابوالولید محمد بن احمد بن محمد بن رشد، فیلسوف، شارح و مفسر آثار ارسطو، فقیه و پزشک بر جسته در قرن ششم به همراه کتب مرتبه با آثار ایشان به زبان عربی، در موضوعات مختلف علوم اسلامی همچون: حکمت، کلام، طب و فقه، در این نرم‌افزار

گنجانده شده است.

کاربر می‌تواند به دسته‌بندی کتاب‌ها بر اساس موضوعات، پدیدآوران و زبان، اقدام نماید.

برخی از آثار موجود در این محصول، عبارت است از: بدایة المجتهد و نهاية المقتضى، تهافت التهافت، السماء و العالم، تلخيص و تفسیر آثار ارسسطو و مجموعاتی دیگر از آثار فلسفی، کلامی و فقهی ابن رشد و آثار مرتبط با او.

مجموعه آثار سید حیدر آملی

این نرم‌افزار، مشتمل بر متن ۱۰ عنوان کتاب در ۱۹ جلد از آثار سید حیدر بن علی حسینی آملی به همراه کتب مرتبط با آثار ایشان، به زبان‌های عربی و فارسی، در موضوع: عرفان، قرآن و تفسیر می‌باشد.

تفسیر المحیط الأعظم والبحر الخضم فی تأویل کتاب الله العزیز المحکم، جامع الأسرار و منبع الأنوار، نقد النقود فی معرفة الوجود، أنوار الحقيقة وأطوار الطريقة وأسرار الشريعة، نص النصوص فی شرح الفصوص، از جمله کتاب‌های موجود در این کتابخانه دیجیتالی است.

مجموعه آثار علامه شعرانی

در این برنامه، متن ۳۸ عنوان کتاب در ۱۰۵ جلد از آثار علامه ابوالحسن شعرانی به همراه کتب مرتبط با آثار ایشان، به زبان‌های فارسی و عربی، در موضوعاتی چون: تفسیر، حدیث، تاریخ، فقه، لغت و نجوم، ارائه شده است.

برخی از آثار موجود در این مجموعه عبارت است از: ترجمه و تجوید قرآن مجید، پژوهش‌های قرآنی علامه شعرانی، نظر طوبی، راه سعادت، تحقیق و تصحیح علامه شعرانی بر مجامع روایی مانند: کتاب کافی و وسائل الشیعه، و کتب تاریخی مانند: منتخب التواریخ.

مجموعه آثار فخر الدین رازی

متن ۵۲ عنوان کتاب در ۱۰۸ جلد از آثار محمد بن عمر فخر رازی به همراه کتب مرتبط با آثار ایشان، به زبان‌های عربی و فارسی، در موضوعاتی چون: تفسیر، حکمت، کلام، اصول فقه، طب و انساب، در این کتابخانه گنجانده شده است و مشتمل بر آثار متعددی است؛ همچون: تفسیر کبیر، شرح الإشارات والتبيهات، المحصل، المحصل فی علم الأصول الفقه، الفراسة والشجرة المباركة فی أنساب الطالبیة.

مجموعه آثار قاضی نورالله شوشتی

در بخش کتابخانه این نرم‌افزار، متن ۱۲ عنوان کتاب در ۴۷ جلد از آثار شهید قاضی نورالله شوشتی و کتب مرتبط با آثار ایشان، در زمینه: کلام شیعه،

به ویژه مباحث دفاع از امامت و ولایت؛ شرح ادعیه؛ فقه شیعه امامیه، ارائه شده است.

کاربر می‌تواند به دسته‌بندی کتاب‌ها بر اساس: موضوعات، پدیدآوران، زبان و قرن، اقدام نماید.

این محصول، مشتمل بر سه اثر ارزشمند در دفاع از مذهب و مکتب تشیع، به نام‌های: احقاق الحق و إزهاق الباطل (در جواب ابطال الباطل)، الصوارم المُهرقة (در رد الصواعق المحرقة) و مصائب النواصب (در رد نواقض الروافض) می‌باشد.

جامع فقه ۳ (کتابخانه و دانشنامه تخصصی فقه)

این محصول که در واقع، نسخه ارتقا‌یافته جامع فقه اهل بیت(ع) است، شامل متن ۱۶۳۹ عنوان کتاب و رساله در ۲۸۶۳ جلد از منابع مهم در زمینه فقه، به زبان عربی و فارسی است. محتوای این محصول، در محورهای ذیل سامان یافته است: فقه استدلالی، منابع روایی فقهی، ادعیه و زیارات، استفتایات و رساله‌های عملیه، مناسک حج و مسائل مستحدثه، فقه مقارن، آیات الأحكام، قواعد فقهی، فرهنگ اصطلاحات و دائرة المعارف فقهی، کلیات و تاریخ علم فقه و کتاب‌های متن و شرح. از جمله قابلیت‌های برنامه، دسته‌بندی کتاب‌ها بر اساس موضوعات، ادوار فقهی (قرن)، پدیدآوران، زبان و ابواب فقهی است. یکی از ویژگی‌های کاربردی جامع فقه ۳، امکان ارتباط متن ۴۸ عنوان در ۳۰۵ جلد به شرح و حاشیه و ترجمه است.

محقق به واسطه این دانشنامه تخصصی فقه می‌تواند به استخراج قواعد فقهی از کتاب‌های فقهی مبادرت ورزد و به تعریف هریک از قواعد فقهی در کتب منتخب با امکان دسته‌بندی نمایش طبیقات قواعد بر اساس: موضوعات، کتاب، ادوار فقهی، قرون، ابواب و زبان، دسترسی داشته باشد.

استخراج آیات الأحكام از منابع فقهی و تبیین فقهی آنها با امکان دسته‌بندی نمایش طبیقات آیات الأحكام بر اساس: موضوعات، کتاب، ادوار فقهی، قرون، ابواب و زبان، قرون، ادوار فقهی از دیگر امکانات پژوهشی این نرم‌افزار فقهی است.

دروس حوزوی - نسخه ۲

نسخه ارتقا‌یافته کتابخانه دروس حوزوی، دربردارنده متن کامل ۶۵۵ عنوان کتاب در ۱۸۳۳ جلد به زبان عربی و فارسی (۴۶۱ عنوان کتاب عربی و ۱۹۵ عنوان کتاب فارسی) است که شامل موضوعات ذیل می‌باشد:

ادیبات عرب (۷۶ عنوان)، قرآن (۱۲۲)، فقه (۵۸)، اصول فقه (۱۳۸)، کلام (۴۴)، حدیث (۶۶)، نهج البلاغه (۲۶)، منطق (۲۷)، حکمت (۶۷)، اخلاق و عرفان (۴۶ عنوان).

کاربر می‌تواند کتاب‌های برنامه را بر اساس: موضوع، پدیدآورنده، قرن و زبان، دسته‌بندی نماید.

مجموعه آثار شیخ انصاری

این مجموعه آثار، مشتمل بر متن ۱۶۷ عنوان کتاب و رساله در ۳۱۶ جلد از

آثار شیخ مرتضی انصاری و منابع مرتبط با آنها به زبان عربی و فارسی است. ارائه آثار مرتبط با شیخ انصاری با بیش از ۳۰ شرح و حاشیه بر «مکاسب» و افزون بر ۲۰ شرح و حاشیه بر «رسائل»، به همراه امکان برقراری ارتباط بین متن، شرح و ترجمه و پیوند آنها با یکدیگر، از جمله ویژگی‌های این نرم‌افزار به شمار می‌رود.

مجموعه آثار علامه سید محسن امین عاملی

مجموعه آثار علامه سید محسن امین عاملی، شامل متن کامل ۴۴ عنوان کتاب در ۱۳۲ جلد از آثار ایشان به زبان عربی و فارسی، در موضوعات اسلامی ذیل است: تراجم، کلام، تاریخ تشیع، سیره معصومان(ع)، مقتل امام حسین(ع) و عزاداری.

از جمله ویژگی‌های این محصول، ارائه کتاب اعيان الشیعه برای نخستین بار به صورت دیجیتال (تصحیح شده: ۵۶ جلدی) است. اعيان الشیعه در دو نسخه ۵۶ جلدی و ۱۲ جلدی، مستدرکات اعيان الشیعه، سیره معصومان(ع)، آل أبي طالب، البحر الزخار فی شرح أحادیث الأئمّة الأطهّار و مفتاح الجنات، برخی از منابع عرضه شده در این نرم‌افزار می‌باشد.

ب. نرم‌افزارهای مشارکتی نور

محتوای متنی محصولات جدید ذیل، به همت مؤسسات علمی و نهادهای پژوهشی و دینی سامان یافته و توسط دست‌اندرکاران امر تولید و متخصصان فنی مرکز نور به صورت نرم‌افزار، تولید یا روزآمدسازی شده است. در اینجا به مهم‌ترین آنها اشاره می‌کنیم:

حدیث ولایت

حدیث ولایت، مشتمل بر مجموعه بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی، حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای (مد ظله العالی) از سال ۱۳۹۹ تا ۱۳۵۷ است. این نرم‌افزار همچنین، دربردارنده متن ۱۲۱ عنوان کتاب در ۲۰۸ جلد از آثار انتشارات انقلاب اسلامی، به زبان‌های فارسی و عربی می‌باشد. موضوعات این کتب عبارت‌اند از: تفسیر قرآن و حدیث، سیره اهل بیت(ع)، اخلاق و سیک‌زنندگی، فقه و احکام، انقلاب اسلامی، اقتصاد مقاومتی و اقتصاد اسلامی، سیاست و حکومت، جایگاه زن در سیاست و جامعه، شعر و ادبیات.

شماری از کتاب‌های بخش کتابخانه برنامه عبارت‌اند از: رساله آموزشی مطابق با فتاوی مرجع عالی قدر حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای (جلد ۲): بیان قرآن (تفسیر سور جزء ۲۸؛ دوره شرح نهج البلاغه؛ همزمان حسین (ع)؛ دو امام مجاهد؛ روشنای علم؛ مجموعه ره، رhero، رهبر؛ مجموعه حیات طیبیه؛ خون دلی که لعل شد؛ اندیشه مقاومت؛ فتنه تغلب؛ انتخاب صالحان (جلد ۹)؛ چیستی چرا بی اقتصاد مقاومتی؛ حوزه و روحانیت؛ زن و خانواده؛ بدان، ایدک الله؛ روش تحلیل سیاسی؛ آفتاب در مصاف؛ امت اسلامی؛ خاتم سلیمانی؛ امین زبان و ادب فارسی؛ منشور معارف انقلاب اسلامی.

فصلنامه حکومت اسلامی

این نرم‌افزار که به تازگی روزآمدسازی شده، شامل متن کامل ۹۸ شماره از فصلنامه علمی -

پژوهشی حکومت اسلامی انتشاریافته از سوی دبیرخانه مجلس خبرگان رهبری، در موضوع اندیشه و فقه سیاسی اسلام است که برای علاقمندان به مباحث علوم سیاسی و حکومت اسلامی بسیار مفید و راهگشاست.

مجموعه آثار آل مامقانی

در این برنامه، متن ۸۰ عنوان در ۲۲۸ جلد کتاب از آثار آل مامقانی (حضرات آیات: شیخ عبدالله بن محمدباقر مامقانی(قدس سره) (عبدالله اول)، شیخ محمدحسن بن عبدالله مامقانی(قدس سره)، شیخ عبدالله بن محمدحسن مامقانی(قدس سره) (عبدالله ثانی)، شیخ محب الدین بن عبدالله مامقانی(قدس سره) و شیخ محمدرضا بن محب الدین مامقانی(دام ظله))، به زبان های عربی و فارسی، در موضوعاتی چون: علم رجال، درایةالحدیث، اصول فقه، فقه، احکام و معارف اسلامی، ارائه شده است.

بعضی از کتاب های عرضه شده در این نرم افزار، عبارت اند از: منتهی المقاصد (۶۵ جلد)، تنقیح المقال فی علم الرجال (۳۹ جلد)، ذرایع الأحلام إلی أسرار شرایع الإسلام (۱۴ جلد)، بشری الوصول إلی أسرار علم الأصول (۸ جلد)، مقیاس الهدایة فی علم الدرایة (۷ جلد)، علم النسب، رسائل الفقہیة، اثنی عشریة، هدایة الأنام، کشکول، رساله عملیه و الفوائد الطبیة.

مجموعه آثار استاد سید هادی خسروشاهی (ره) - نسخه ۳

این محصول که به تازگی ارتقا یافته، مشتمل بر متن ۱۳۲ عنوان کتاب در ۱۳۴ جلد از آثار استاد سید هادی خسروشاهی (ره) به همراه کتب مرتبط با آثار ایشان، به زبان های فارسی و عربی است. موضوعات کتب برنامه عبارت است از: پیامبر(ص) و اهل بیت(ع)، تاریخ انقلاب اسلامی، حرکت های

اسلامی، خاطرات علماء و شخصیت‌های سیاسی، اسلام و سیاست، ادیان و تقریب مذاهب.
کتاب‌هایی از قبیل: امام علی(ع) صدای عدالت انسانی (۵ جلد)، اسناد نهضت اسلامی ایران،
مجموعه آثار سید جمال الدین اسدآبادی، مجموعه خاطرات مستند استاد خسروشاهی(ره)، در این
برنامه قابل دسترسی است.

مجموعه آثار مؤسسه علمی - فرهنگی دارالحدیث
متن ۲۸۵ عنوان کتاب در ۵۴۶ جلد از آثار منتشرشده در: «مؤسسه علمی - فرهنگی دارالحدیث»،
«پژوهشگاه قرآن و حدیث» و «مرکز همایش‌های علمی و پژوهش‌های آزاد دارالحدیث»، به زبان
فارسی و عربی، در موضوعاتی چون: تفسیر و قرآن، احادیث، عقاید، اخلاق، سیره و تاریخ، امامت،
معارف اسلامی، سیاسی و اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی، جوانان و روان‌شناسی، در این کتابخانه
دیجیتالی گنجانده شده است.

برخی از کتاب‌های این برنامه عبارت‌اند از: دانشنامه امام حسین(ع) بر پایه قرآن، حدیث و تاریخ
(۱۴ جلد)؛ دانشنامه قرآن و حدیث (۱۸ جلد)؛ میزان الحکمه با ترجمه فارسی (۱۴ جلد)؛ دانشنامه
امیرالمؤمنین(ع) بر پایه قرآن، حدیث و تاریخ (۱۴ جلد)؛ دانشنامه امام مهدی(ع) بر پایه قرآن،
حدیث و تاریخ (۱۰ جلد)؛ دانشنامه عقاید اسلامی (۱۰ جلد)؛ حکمت‌نامه بیامبر اعظم(ص) (۱۴
جلد)؛ تفسیر روان (۸ جلد)، فهرستگان نسخه‌های خطی حدیث و علوم حدیث شیعه (۱۲ جلد).

مجموعه آثار آیت الله سبحانی - نسخه ۳
این نرم‌افزار، دربردارنده متن ۳۳۶ عنوان کتاب در ۵۷۳ جلد از آثار حضرت آیت‌الله العظمی جعفر
 سبحانی(مد ظله) به همراه کتب مرتبط با آثار معظم‌له و منشورات مؤسسه امام صادق(ع)، به
زبان‌های عربی و فارسی، در موضوعات ذیل است: کلام و عقاید، فقه، تفسیر، فقه تطبیقی، اصول
فقه، تاریخ اسلام، تراجم، شباهات و ردود، کلام جدید، ادبیات، فلسفه، فرق و مذاهب، رجال، علوم
حديث، اخلاق و سفرنامه.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی، در طی بیش از سی سال فعالیت در حوزه
داده‌پردازی علوم اسلامی و تولید محصولات نرم‌افزاری در بسترهای مختلف،
آن طور که مخاطبان و کاربران نور اذعان داشته‌اند، مسیر تولید دانش و عرصه
پژوهش‌های اسلامی و معرفتی را هموار نموده و بحمد‌الله دستاوردهای بزرگی را در
این سال‌ها کسب کرده است

بعضی از کتب این مجموعه، عبارت‌اند از: منیة الطالبین فی تفسیر القرآن المبین (۲۴ جلد)، سلسلة المسائل الفقهية (۲۶ جلد)، علی مائدة المقيدة (۱۶ جلد)، موسوعة طبقات الفقهاء (۱۴ جلد)، منشور جاوید (۱۴ جلد)، رسائل و مقالات (۱۱ جلد)، سیمای فرزانگان (۱۱ جلد)، سلسلة المسائل العقایدیة (۱۰ جلد)، مفاهیم القرآن (۱۰ جلد)، بحوث فی الملل والنحل (۸ جلد)، فرهنگ عقاید و مذاہب اسلامی (۸ جلد)، رساله توضیح المسائل به زبان اردو و ترکی.

مجموعه آثار آیت الله محمدابراهیم جناتی

متن ۱۸ عنوان کتاب از آثار آیت‌الله العظمی محمد ابراهیم جناتی و آثار مرتبط در ۳۵ جلد به زبان فارسی، عربی و اردو، در موضوعاتی چون: فقه، تاریخ فقه، سرگذشت فقیهان، اجتهاد و فتواها در اهل سنت و شیعه، وحدت اسلامی، در این برنامه قابل دسترسی است.

آثار ارزشمندی مانند: رساله توضیح المسائل (۱۰ جلد)، کتاب الحج (۵ جلد)، مجمع المسائل (۳ جلد)، تطور اجتهاد در حوزه استنباط (۲ جلد) و سیر تطور فقه اجتهادی در بستر زمان (۲ جلد)، در این نرم‌افزار گنجانده شده است.

مجموعه آثار شیخ محمدحسن ربانی بیرجندی

متن ۴۴ عنوان کتاب از آثار حجت‌الاسلام والمسلمین شیخ محمدحسن ربانی بیرجندی و دیگر آثار مرتبط، به زبان فارسی و عربی در موضوعاتی چون: اصول فقه، فقه، تفسیر، حدیث و واژه‌شناسی، در این مجموعه ارائه شده است. برخی از این کتاب‌ها، عبارت است از: درس‌هایی از تاریخ فقیهان شیعه (۲ جلد)؛ اصول نقد الحدیث؛ اصول فقه مقارن؛ ترجمه و شرح رساله ذہبیه؛ مجموعه مقالات دین، خرافه و تحریف.

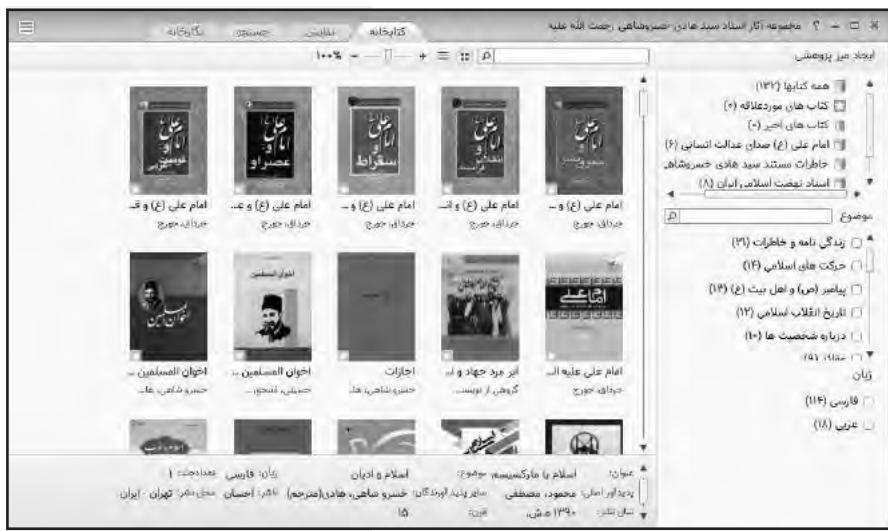
مجموعه آثار دکتر علیزاده موسوی

این کتابخانه، شامل متن ۱۸ عنوان کتاب در ۲۱ جلد از آثار حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر سید مهدی علیزاده موسوی، به همراه کتب مرتبط با آثار ایشان، به زبان‌های فارسی و اردو، در موضوعات ذیل است: عقاید، فرق و مذاہب، وهابیت‌شناسی، سلفی‌گری، تاریخ، سفرنامه، حج، ایمان و کفر.

برخی از کتب برنامه، عبارت‌اند از: سلفی‌گری و وهابیت، مکر تکفیر، ایمان و کفر، موسیم بیداری، از اوج تا فرود، نقد و بررسی تأثیرات سلفی‌گری بر بیداری اسلامی و راهکارهای جمهوری اسلامی ایران، بررسی تطبیقی ایمان و کفر از منظر مذاہب اسلامی و وهابیت.

مجموعه آثار آیت الله سید محمدحسین فضل الله

کاربر در این برنامه به متن ۲۰۲ عنوان کتاب در ۲۷۴ جلد از آثار آیت‌الله العظمی سید محمدحسین فضل‌الله(قدس سرّه) به همراه کتب مرتبط، به زبان: عربی، فارسی، انگلیسی، اردو، بنگالی و فرانسه، درباره موضوعاتی چون: مسائل اجتماعی، احکام اسلامی، مسئولیت‌های اجتماعی، زنان، سیاست و قرآن، دسترسی دارد؛ آثاری همچون: الندوة (۲۰ جلد)، تفسیر من وحی القرآن (۲۰ جلد)،

روى أخلاقية (٩ جلد)، الكلام السيد (٦ جلد)، إشراقة العقل (٤ جلد)، خطاب العقل و الروح (٤ جلد)، يكصد پرسشن و پاسخ (٤ جلد)، فقه الشريعة (٣ جلد)، مسائل في الحج (٣ جلد).

مجموعه آثار آیت الله العظمی سید
محمود هاشمی شاهروdi (قدس
سره) - نسخه ۲

این محسوب که نسخه روزگارشده
محسوب می‌شود، مشتمل بر متن کامل
عنوان کتاب در ۷۵ جلد از آثار آیت‌الله
۴۳

العظمي سید محمود هاشمی شاهرودی(قدس سرہ)، به زبان فارسی و عربی در موضوعات: اصول فقه، فقه، معارف اسلامی، اجتماعی و سیاسی است؛

بعضی از کتاب‌های موجود در این کتابخانه دیجیتالی، از این قرار است:

درسنامه اصول فقه (۸ جلد)، بحوث فی علم الاصول (۷ جلد)، محاضرات فی الفقه الجعفری (۴ جلد)، درسنامه فقه (۲ جلد)، منهج الصالحين (۲ جلد)، استفتایات (۲ جلد)، بايسته‌های فقه جزء، رساله احکام جوانان (ویژه دختران و پسران)، کتارهایی پیرامون نهضت حسینی، منتشر سیاست، حقوق شهرنودی، مبارزه با مفاسد، بیداری اسلامی.

مجموعه آثار آیت‌الله محمدعلی تسخیری (ره)

مجموعه آثار آیت‌الله تسبیحیری، دربردارنده متن ۳۳ عنوان کتاب در ۴۱ جلد از آثار به همراه کتب مرتبط با آثار ایشان، به زبان عربی و فارسی است که در این موضوعات سامان یافته است: اسلام و سیاست، اسلام و غرب، اسلام و ادیان، وحدت اسلامی، عقاید، تمدن اسلامی، تقریب مذاهب، قرآن و علوم قرآنی.

برخی از کتاب‌های موجود در برنامه، عبارت‌اند از: بحوث فقهیه المعاصر(۳ جلد)، اقتصاد اسلامی،
الأقليات الإسلامية و علاقتها بمجتمعاتها، مرجعیت شیعه از آغاز تا کنون، وحدت اسلامی بر پایه
مرجعیت علمی اهل بیت(ع)، حول القرآن، گزیده‌ای از اندیشه برخی شخصیت‌های تقریبی، پیرامون
بیداری اسلامی■.